

Deklaracja z Mikołajek

My, zebrani na konferencji w dniu 25 października 2024 roku w Mikołajkach, doceniając dotychczasowy wysiłek w reformowaniu opieki psychiatrycznej w Polsce, chcemy wyrazić swoje poparcie dla wdrażanego w ramach programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego modelu opieki środowiskowej w leczeniu osób doświadczających kryzysów psychicznych.

Testowany model opieki środowiskowej, w którym udzielanie pomocy jak najbliżej zamieszkania Pacjenta jest kluczowe, przyniósł wymierne efekty zdrowotne:

- 1) skracając czas pobytu w szpitalach psychiatrycznych;
- 2) zwiększając dostępność do specjalistów dla mieszkańców gmin, powiatów lub dzielnic miast - skracając czas oczekiwania na pomoc;
- 3) zmniejszając liczbę oraz długość pobytu na zwolnieniach lekarskich z powodu kryzysów psychicznych;
- 4) redukując ryzyka ekonomiczne dla budżetu Narodowego Funduszu Zdrowia, dzięki likwidacji mechanizmu dotyczącego świadczeń bezlimitowych i wdrożeniu jakości w leczeniu osób w kryzysie psychicznym;
- 5) tworząc lepsze warunki pracy specjalistów oraz dając szansę na rozwój zasobów kadrowych w sektorze usług publicznych.

Wyrażamy swoje poparcie dla zachowania istotnych warunków wdrażania tego modelu po zakończeniu pilotażu w 2025 roku.

Uważamy, że:

- 1) sposób finansowania świadczeń dla osób w kryzysie psychicznym ma znaczenie. Dlatego deklarujemy poparcie dla stabilnego finansowania, do 6% budżetu Narodowego Funduszu Zdrowia, w ramach przelicznika na mieszkańca społeczności lokalnej, tj. powiatu, gminy lub miasta;
- 2) odpowiedzialność za leczenie Pacjentów i wzmocnienie ich podmiotowości jest kluczowe w procesie zdrowienia.
Popieramy jasne zdefiniowanie obszarów odpowiedzialności terytorialnej i rozwiązań przywracającym podmiotowość pacjentom w centrach zdrowia psychicznego dla dorosłych;

- 3) rozwój usług środowiskowych i ciągłość leczenia, blisko potrzebujących osób, jest powszechnie przyjętym kierunkiem rozwoju w psychiatrii.

Wyrażamy swoje poparcie dla tworzenia centrów zdrowia psychicznego dla dorosłych jako jednego podmiotu odpowiedzialnego w danej społeczności za rozwój usług środowiskowych oraz koordynację wsparcia pomiędzy różnymi instytucjami, specjalistami i pacjentami;

- 4) elastyczne reagowanie na potrzeby lokalnej społeczności jest warunkiem zdrowienia mieszkańców Polski.

Dlatego tworzenie rozwiązań legislacyjnych powinno pomagać podmiotom leczniczym prowadzącym centrum zdrowia psychicznego dla dorosłych reagować na potrzeby indywidualne oraz społeczności lokalnej;

- 5) promocja zdrowia psychicznego oraz profilaktyka zaburzeń i chorób psychicznych jest ważna dla wzmocnienia zdrowia populacyjnego społeczności lokalnych.

Oczekujemy, że centrum zdrowia psychicznego dla dorosłych pozostanie podmiotem odpowiedzialnym za systemowe wdrożenie proaktywnego działania w społeczności lokalnej na rzecz zdrowia psychicznego jej mieszkańców.

Zwracamy się do Decydentów o przygotowanie legislacji umożliwiającej wdrożenie modelu, który opracowano i przetestowano w pilotażu centrum zdrowia psychicznego dla dorosłych. Jednocześnie wyrażamy sprzeciw wobec zmian mających na celu ograniczenie idei centrum zdrowia psychicznego dla dorosłych, dostępności do jego zasobów oraz wszelkich zmian skutkujących pogorszeniem opieki psychiatrycznej w stosunku do aktualnie oferowanej w formie pilotażu.